

Inventarisatie

Visie op externe veiligheid

Veiligheidscommunicatie

Risico's InZicht

Uitvoeringsprogramma
Externe Veiligheid 2010

Vergunningverlening

Handhaving

Ruimtelijke ordening

Gebiedsgericht GR-beleid

Informatisering

Samenwerking

Organisatorische versterking



Inhoudsopgave

- 0.1 Inleiding
- 0.2 Activiteitenoverzicht
- 1 Cluster Inventarisatie
 - 1A Risico-inventarisatie stationaire bronnen
 - 1B Risico-inventarisatie transport
- 2 Cluster Beleid & Communicatie
 - 2A Beleidsvisie Externe veiligheid
 - 2B Veiligheidscommunicatie
- 3 Cluster Uitvoering
 - 3A Vergunningverlening
 - 3B Toezicht en handhaving m.b.t. EV
 - 3C EV in bestemmingsplannen
 - 3D Opstellen saneringsprogramma
 - 3E EV-beleid uitvoeren door Veiligheidsregio Zeeland
- 4 Cluster Gezamenlijke projecten
 - 4A Informatievoorziening in de keten
 - 4B Kennisoverdracht
 - 4C Risicoportaal
 - 4D Veiligheidscommunicatie (tools)
 - 4E Brongerichte maatregelen
 - 4F Gebiedsgerichte projecten
 - 4G Westerschelde GR
 - 4H Gezamenlijke handhavingactiviteiten
 - 4I Interprovinciale projecten
- 5 Kosten & verdeling middelen
 - 5.1 Verdeling van middelen
 - 5.2 Besteding van de middelen
- 6 Organisatorische aspecten
 - 6.1 De structuur in hoofdlijnen
 - 6.2 Taken en verantwoordelijkheden

NB: De paragraafnummers corresponderen met de projectnummers

Bijlage 1: Afkortingen

0.1 Inleiding

Achtergrond

Het meerjarenprogramma externe veiligheid 2006 - 2010 begint nu aan het laatste jaar van haar looptijd. De afgelopen periode heeft vooral de uitvoering van het beleid centraal gestaan, waarbij de aandacht is verschoven van vergunningverlening en handhaving naar de ruimtelijke ordening. Organisatorisch is veel geïnvesteerd in kennis en samenwerking waar dat meerwaarde heeft (bijv. Westerschelde, propaantanks en handhavingacties). Dit heeft geresulteerd in nieuwe structurele (deeltijd)functies externe veiligheid bij gemeenten en provincie.

Twee landelijke ontwikkelingen noodzaken tot een nieuwe afweging ten aanzien van het samenwerkingsmodel, dat sinds de start van het 1e uitvoeringsprogramma is gegroeid:

1. Er is een 'Maatlat externe veiligheid' ontwikkeld, die minimum eisen aan kennis en ervaring stelt aan uitvoeringsorganisaties. Deze is met een '0'-meting getest en zal in de loop van 2009 herzien worden.
2. De rijksmiddelen voor externe veiligheid (€ 20 miljoen van VROM) zullen ook na 2010, waarschijnlijk tot en met 2014, door de provincies beheerd blijven worden via provinciale uitvoeringsprogramma's. Bij de

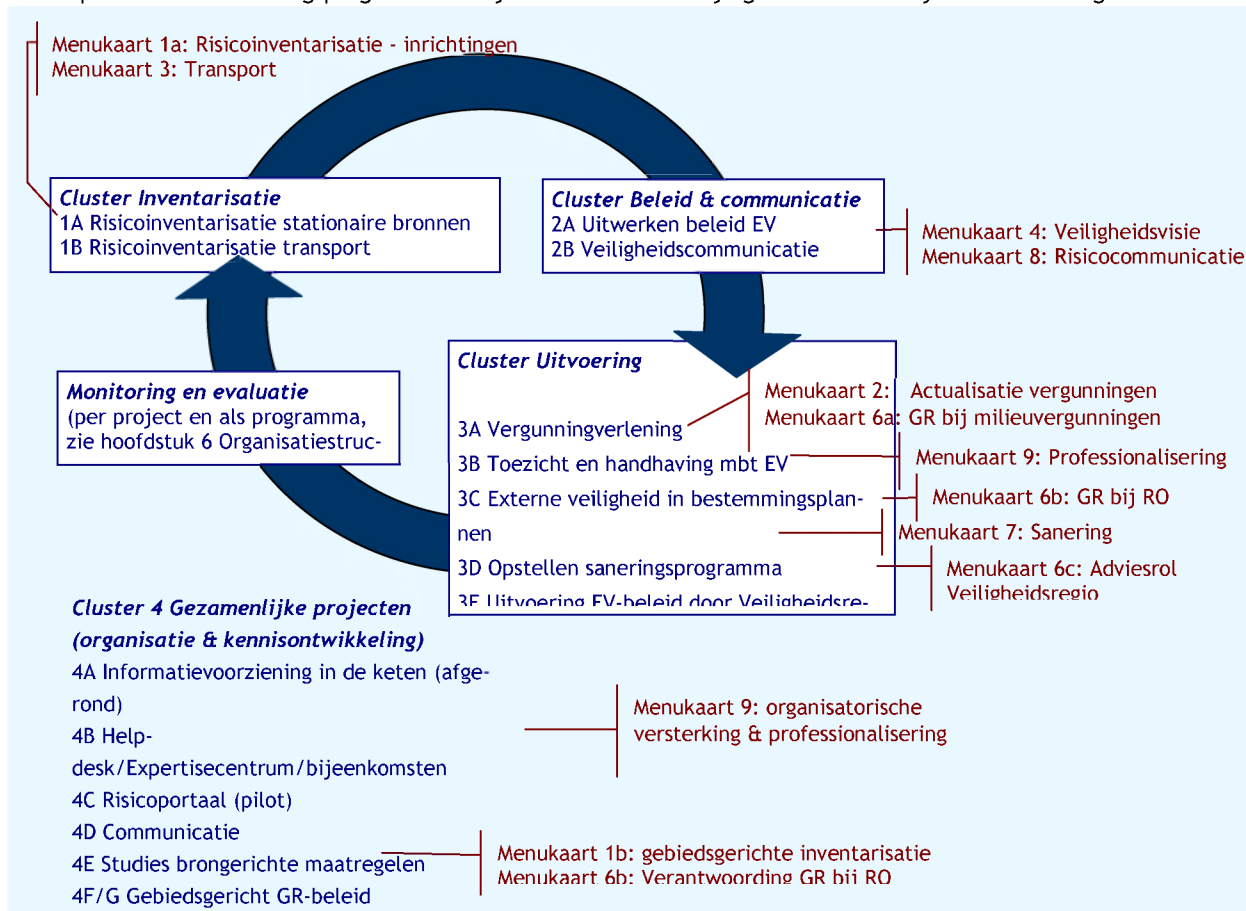
uitwerking van dit voornemen is vast komen staan, dat de EV-subsidie aan de provincie Zeeland met € 187.000 verlaagd zal worden naar € 904.000.

In hoofdstuk 4 is een actiepunt opgenomen om voor deze derde periode van programmafinanciering een programma op te stellen en de beschikbare middelen te verdelen. Ook is een actiepunt opgenomen om de 'Maatlat EV', als die door de betreffende IPO-werkgroep is aangepast, in de Zeeuwse gemeenten en provincie toe te passen.

In dit document wordt, conform de subsidieregeling van het ministerie van VROM het meerjarenprogramma uitgewerkt tot het jaarprogramma voor 2010.

Leeswijzer

Hoofdstuk 0.2 geeft een overzicht van alle structurele activiteiten en projecten (voor zover te voorzien) voor de periode 2009-2010. Vervolgens bevatten de hoofdstukken 1 tot en met 4 beknopte beschrijvingen van de projectvoorstellen, ingedeeld volgens de clusters 'Inventarisatie', 'Beleid en communicatie', 'Uitvoering' en 'Gezamenlijke projecten'. Hoofdstuk 5 beschrijft de verdeling van de middelen; hoofdstuk 6 de organisatie. Bijlage 1 bevat een lijst met afkortingen.



Figuur 1: Opbouw programma 2010 (conform Meerjarenprogramma Zeeland 2006-2010).

Samenvatting streefbeeld Meerjarenprogramma

Zie voor een volledige omschrijving het Meerjarenprogramma Externe Veiligheid 2006-2010. Op de website van de provincie zijn alle producten van het programma te vinden: www.zeeland.nl/risicosinzicht.

Streefbeeld

De provincie en de gemeenten, ondersteund door de Veiligheidsregio (voorheen Regionale Brandweer) Zeeland, willen de uitvoering van alle wettelijke taken in het kader van het externe veiligheidsbeleid zo snel mogelijk, maar uiterlijk eind 2010 op peil hebben. Dit betekent dat:

1. alle (nieuwe) wettelijke taken zijn geïntegreerd in de dagelijkse praktijk van vergunningverlening, handhaving, ruimtelijke ordening en communicatie;
2. de inventarisaties zijn afgerond;
3. er geen saneringssituaties meer zijn;
4. de organisatie en samenwerking verder is geoptimaliseerd, zodat het takenpakket efficiënt en doelgericht wordt uitgevoerd.

Beleid

De provincie Zeeland wil enerzijds de kwaliteit van de woonomgeving verbeteren en anderzijds de (economische) vitaliteit versterken. Omdat bij veel activiteiten gevaarlijke stoffen worden gebruikt, is de combinatie van wonen en werken alleen mogelijk als we een bepaald risiconiveau accepteren. Welk risiconiveau aanvaardbaar is, verschilt per situatie en vraagt om een zorgvuldige afweging.

Het in Zeeland geformuleerde doel van het externe veiligheidsbeleid is het beperken van de risico's waaraan burgers worden blootgesteld tot een aanvaardbaar niveau¹. Het externe veiligheidsbeleid bestaat uit drie sporen:

- Brongericht beleid: Daarmee pakken we de oorzaken van risico's aan, via vergunningverlening en handhaving.
- Omgevingsgericht beleid: Door ruimtelijke inrichtingsmaatregelen zorgen wij voor een zo veilig mogelijke leef-situatie.
- Rampenbestrijding: De provincie ziet toe op een goede voorbereiding op, en de bestrijding van calamiteiten.

De voorkeur gaat uit naar **brongerichte maatregelen**, boven omgevingsgericht beleid en maatregelen in het kader van rampenbestrijding. Praktisch betekent dit dat de provincie een risicosituatie wil verbeteren, óók als voldaan is aan de wettelijke grenswaarde van het BEVI. Hiermee willen we in de eerste plaats de risico's zo klein mogelijk houden en daarnaast normopvulling voorkómen en het ruimtebeslag zo gering mogelijk maken. Welk veiligheidsniveau haalbaar is, hangt af van meer factoren, waaronder technische mogelijkheden, sociaaleconomische en ruimtelijke factoren.

De beleidsvisie van oktober 2005 is in 2008 geëvalueerd, waarbij aandacht is geschonken aan nieuwe regelgeving en ervaringen met de uitvoeringspraktijk van de afgelopen jaren. Gebleken is, dat het beleid geen aanpassing behoeft op hoofdlijnen, maar dat op verschillende punten een nadere toelichting nuttig of noodzakelijk is. Dat heeft geleid tot een Nota van toelichting.

De provinciale visie is uitgewerkt in gemeentelijke visies. Deze gemeentelijke visies volgen in grote lijnen het hiervoor geschetste beleid, maar besteden meer aandacht aan gemeentespecifieke instrumenten (zoals routing) en problemen (zoals propaantanks).

Waar staan we:

Het hierboven geschetste streefbeeld hebben we voor een groot deel al in 2009 bereikt:

De wettelijke taken zijn bij provincie en gemeenten geïntegreerd in de dagelijkse werkprocessen. Dit geldt ook voor de wijzigingen, die tot en met 2008 zijn doorgevoerd, zoals het REVI-III, maar (natuurlijk) nog niet voor de komende wijzigingen, zoals het basisnet voor transport van gevaarlijke stoffen en het besluit EV Buisleidingen. Uit de '0'-meting van de maatlat is wel gebleken, dat de kwaliteitsborging van de uitvoering verbeterd moet worden. Inventarisaties van risicosituaties (inrichtingen en transport) werd al in 2007 afgerond, waarbij ook de Zeeuwse risicokaart is geïntroduceerd. In de jaren daarna, doorlopend in 2010, is (en wordt) een kwaliteitsslag gemaakt van de gegevens in het risicoregister. Er zijn geen bekende saneringssituaties meer in Zeeland. Tenslotte is de samenwerking van betrokken partijen structureel goed te noemen.

¹ De provincie en gemeenten beoordelen risicosituaties aan de hand van de volgende veiligheidscriteria: plaatsgebonden risico, groepsrisico (GR), zelfredzaamheid, beheersbaarheid en resteffect. De algemene motivatieplicht van het GR, zoals die in het BEVI wordt vereist, wordt beperkt tot de gevallen waar het GR de oriënterende waarde benaderd of overschrijdt en wanneer sprake is van een aanzienlijke toename van het aantal mogelijke slachtoffers (zie gemeentelijke en provinciale Beleidsvisies).

0.2 Activiteitenoverzicht

Alvorens over te gaan op beschrijvingen per project (hoofdstukken 1 t/m 4) volgt hier eerst een geactualiseerd overzicht van alle structurele activiteiten en projecten in het Meerjarenprogramma 2006-2010.

Tabel 1: Activiteitenoverzicht

Nr.	Activiteit/project MJP	Resultaat 2010	Trekker	Structureel /project- matig	Looptijd programmaperiode				
					2006	2007	2008	2009	2010
Cluster 1: Inventarisatie									
1A	Actueel houden risico-inventarisatie inrichtingen	Een actueel, volledig databestand van stationaire risicobronnen, volgens afgesproken dataset	Provincie/gemeenten	Structureel					
1B	Risico-inventarisatie transport & beheer	Een actueel, volledig databestand met transportrisico's (incl. buisleidingen) én saneringsituaties.	Provincie	Structureel					
Cluster 2: Beleid en communicatie									
2A	Uitwerken EV-Beleid (basisnet)	Een herziende beschrijving van (de consequenties van) het basisnet op provinciaal niveau en de vertaling daarvan in provinciaal en gemeentelijk beleid + Nota van Toelichting.	Provincie/gemeenten	Structureel					
2B	Implementatie/ uitvoering communicatiestrategie	Uitvoering risicocommunicatie-activiteiten volgens planning.	Veiligheidsregio Zeeland	Structureel					
Cluster 3: Uitvoering									
3A1	Actualisatie vergunningen + EV integreren in vergunningen (voormalig 3A2)	Alle vergunningen van de EV relevante bedrijven zijn eind 2010 geactualiseerd en nieuwe vergunning conform huidige EV wetgeving / EV-beleid opgesteld.	Provincie/gemeenten	structureel					
3A2	Borging EV in de vergunning	Taken en bevoegdheden moeten worden geborgd in werkprocessen, uitwerking vindt plaats met de vorming van de uitvoeringsdiensten.	Provincie/gemeenten	Projectmatig					
3B1	Opstellen & uitvoeren handhavingsprogramma	Handhavingprogramma's zijn opgesteld overeenkomstig het vastgestelde EV-beleid.	Provincie/gemeenten	Structureel					
3B2	Handhaven PMV-buisleidingen	ontwerp Besluit EV Buisleidingen is gepubliceerd, naar verwachting per 1-1-2010 inwerking.	Provincie / gemeenten	projectmatig					
3B3	BRZO 1999	Het gezamenlijke bestuurlijke inspectieprogramma en het inspectieprogramma 2010 wordt uitgevoerd + samenwerking met gemeenten.	Provincie/gemeenten	Structureel					
3B4	Registratie en analyse van incidenten	Het incidenten-registratiesysteem wordt gebruikt met een standaard onderzoeksmethodiek.	Provincie	Structureel					
3C	EV integreren in bestemmingsplannen	Alle bestemmingsplannen in 2010 zijn opgesteld conform het vastgestelde EV-beleid.	Gemeenten	Structureel					
3D	Opstellen en uitvoeren saneringsprogramma's	Alle saneringssituaties zijn opgelost via het Wm-spoor. (zie 3A1)	Gemeenten	Projectmatig			(Geïntegreerd in 3A1 en 3C zie toelichting par. 3D)		
3E	EV-beleid uitvoeren door Veiligheidsregio Zeeland	EV-beleid uitgevoerd door Veiligheidsregio volgens vastgesteld EV-beleid (o.a. BEVI-advies).	Veiligheidsregio Zeeland	Structureel					

Nr.	Activiteit/project MJP	Resultaat 2010	Trekker	Structureel /project-matig	Looptijd programmaperiode				
							2008		2010
Cluster 4: Gezamenlijke projecten									
4A	Informatievoorziening in de keten		Provincie	Project-matig		Afgerond			
4B1	Invullen helpdesk/ kenniscentrum	Een provinciale helpdesk met voldoende capaciteit en deskundigheid.	Provincie	Structureel					
4B2	Onderzoek kenniscentrum	Een voorstel voor de invulling van een kenniscentrum.	Provincie/ Veiligheids-regio	Project-matig					
4B3	Kennisoverdrachts-bijeenkomsten	Circa zes kennisoverdrachts-bijeenkomsten per jaar.	Provincie/ gemeenten	Project-matig					
4B4	Maatlat Externe Veiligheid	Projectmatig uitvoeren invoering Maatlat EV.	Provincie/ gemeenten	Project-matig					
4B5	Wat na 2010?	Opstellen doorkijk voor NA 2010, projecten, financiering, samenwerking, etc.	Provincie/ Gemeenten/VRZ	Project-matig					
4C	Risicoportaal (Pilot)	Het prototype van een risicoportaal wordt uitgebouwd tot een te gebruiken informatiesysteem.	Provincie / Veiligheids-regio	Project-matig					
4D	Veiligheidscommunicatie	Uitvoering van het communicatieplan met als instrumenten o.a. folders, advertenties en dergelijke.	Gemeenten / provincie	Project-matig					
4E	Brongericht maatregelen	Studies naar de mogelijkheden voor inherente veiligheid en EV in Jachthavens .	Provincie/ gemeenten	Project-matig					
4F1	Gebiedsgerichte projecten (afweging GR)	afgerond	Provincie/gemeenten	Project-matig					
4F2	Veiligheidsonderzoek ontwikkelingen hoofdtransportassen Westerschelderegio	Inzichtelijk maken van veiligheidsconsequenties als gevolg van nieuwe ruimtelijke en economische ontwikkelingen en veranderende wetgeving.	Veiligheids-regio Zeeland	Project-matig					
4H	Gezamenlijke handhavingactiviteiten		Provincie/ gemeenten	Project-matig					
4I	Interprovinciale projecten	- Kennis- en informatiemanagement - Scholing - Implementatie verbeterprogramma BRZO - Veiligheid in milieuvergunningen	Provincie	Project-matig					
4J	Mal Groepsrisico	Onderzoek mogelijkheden Mal GR in Zeeuwse pilot.							
4K	Applicatie Risicokaart: Externe Risico-Inventarisatie & Evaluatie	Onderzoek naar applicatie Risicokaart voor de aanvulling van de RIE met externe risico's voor bedrijven / instellingen.							

	Activiteit in afgelopen periode
	Activiteit in toekomstige periode
	Activiteit in de toekomstige periode waarvoor geld is gereserveerd, maar de uitvoering nog niet zeker is

1 Cluster Inventarisatie

1A Risico-inventarisatie stationaire bronnen

*menukaartonderdeel 1a:
Risico-inventarisatie - inrichtingen*

Achtergrond

Het Registratiebesluit Externe veiligheid verplicht het Wm bevoegd gezag tot het hebben van een beeld van de inrichtingen die met gevaarlijke stoffen werken en de risico's die daarbij behoren. Inzicht in de risico-bronnen is een basisvoorwaarde om EV-beleid te kunnen ontwikkelen en uit te voeren, burgers te informeren en professionele gebruikers te ondersteunen. Op 30 maart 2007 is het Registratiebesluit Externe veiligheid van kracht geworden.

Inmiddels zijn alle voor het Risicoregister verplichte bronnen in het Risicoregister (RRGS) ingevoerd, voor zover deze bekend, of eenvoudig te achterhalen zijn. De provinciale risicokaart is sinds eind 2005 te raadplegen via www.zeeland.nl/risicokaart. Gemeenten en provincie vullen het register op uniforme wijze ten aanzien van aard en inhoud van de gegevens.

In 2007 is er een kwaliteitsslag uitgevoerd. Ook is de risicokaart compleet gemaakt en zijn afspraken over het beheer van de risicokaart vastgelegd. In maart 2008 is het project Risicokaart (derde fase) afgerond. Twee keer per jaar wordt een gebruikersoverleg georganiseerd voor de risicocoördinatoren en andere gebruikers van de risicokaart, RRGS en ISOR van de Zeeuwse gemeenten.

REVI III

Op 13 februari 2009 is de Regeling externe veiligheid inrichtingen III in werking getreden. Deze wijziging, de derde tranche, wordt REVI III genoemd. De belangrijkste veranderingen zijn:

- In de tabellen met vaste afstanden voor LPG-tankstations vervalt de bovengrens;
- De term 'bestrijdingsmiddelen' vervalt;
- Nitraathoudende kunstmeststoffen worden op sommige plaatsen uitgezonderd van het begrip gevaarlijke stoffen;
- Een nieuwe versie van de Handleiding Risicobeheersing BEVI is van toepassing verklaard;
- De vaste afstanden voor PGS 15 opslagvoorzieningen zijn aangepast.

Streefbeeld

Het streefbeeld is dat alle betrokken partijen (professionele gebruikers en burgers) op ieder moment kunnen beschikken over actuele gegevens met betrekking tot risico's van inrichtingen. Hiermee heeft deze activiteit nauwe relaties met de risicokaart, het Risicoportaalt (zie project 4C) en het te onderzoeken Kenniscentrum (project 4B2)

ACTIVITEIT 1A Actueel houden risico-inventarisatie inrichtingen

Deze activiteit blijft ook in 2010 aandacht vragen vanwege de wijzigingen in de verschillende wetgevingen, waaronder BEVI, e.d. en de ontwikkeling van de risicokaart. Sinds het van kracht worden van het registratiebesluit dienen de gemeenten en de provincie de actualiteit van het RRGS en de Risicokaart te waarborgen. In 2010 zal in de bestaande overlegvorm hier aandacht aan worden gegeven.

In het kader van deze activiteit moeten afspraken worden gemaakt over:

- het beheer en borging dat RRGS/ISOR objecten actueel blijven.
- de uitwisseling van gegevens tussen provincie, gemeenten en de Veiligheidsregio Zeeland én de rol van automatisering daarbij. Dit project heeft ook relatie tot het Risicoportaalt (4C1) en het kenniscentrum (4B2).

De wijzigingen, ontstaan vanwege de invoering van REVI III, dienen te worden doorgevoerd in het RRGS en de Risicokaart.

1B Risico-inventarisatie transport

*menukaartonderdeel 3:
Transport van gevaarlijke stoffen*

Achtergrond

Het Registratiebesluit Externe veiligheid verplicht het bevoegd gezag naast de stationaire bronnen ook de transporten en buisleidingen van gevaarlijke stoffen in beeld te hebben. Als bevoegd gezag van een transportroute treedt de beheerder op. Dat kan het Rijk, een provincie of een gemeente zijn.

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat, met het ministerie van VROM, gemeenten, provincies en het bedrijfsleven werken samen aan het Basisnet, met het doel om een duurzaam evenwicht te creëren tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen, ruimtelijke ontwikkelingen en veiligheid. Naast de ontwikkelingen op het gebied van weg, water en spoor, is er een nieuwe wetgeving in ontwikkeling voor transport door buisleidingen.

Streefbeeld

Net als voor de risicovolle inrichtingen, is ook voor het transport van gevaarlijke stoffen het streefbeeld dat alle betrokken partijen op ieder moment kunnen beschikken over de relevante gegevens met betrekking tot risico's (zie ook project 4C: Risicoportaalt).

ACTIVITEIT 1B Risico-inventarisatie transport & beheer

In 2007 is het overzicht van de ondergrondse buisleidingen en de risico's daarvan gecompleteerd. De nieuwe AMvB Externe Veiligheid Buisleidingen is in augustus 2009 gepubliceerd in de Staatscourant en zal naar verwachting in juli 2010 of januari 2011 van kracht worden. De saneringsituaties in Zeeland, die uit de nieuwe regelgeving voortvloeien ten aanzien van risico's van aardgasleidingen worden in de 2e helft 2010 en 1e helft 2011 in kaart gebracht. (onder voorbehoud) De provincie Zeeland heeft de volgende locaties aangedragen als een mogelijk pilotproject voor de oplossing van het aandachtspunt Groepsrisico:

- Souburg
- 's-Gravenpolder
- Krabbendijke

In Zeeland zijn ook leidingen aanwezig met andere gevaarlijke stoffen, zoals o.a. etheen, propeen, waterstof. Voor deze stoffen wordt in 2009 een nieuwe analyse methode ontwikkeld, die in lijn is met de nieuwe modellering van aardgas. Als deze methodiek gereed is en de risico's berekend zijn, zullen ook voor deze leidingen de saneringssituaties in kaart worden gebracht. Afhankelijk van het aantal gevallen zullen deze acties doorlopen in volgende jaren.

Voor het berekenen van de risico's van aardgastransportleidingen is in 2009 een rekenmodel beschikbaar gesteld voor gemeenten, genaamd CAROLA. Dit rekenmodel is een afgeleide van het rekenmodel gebruikt door Gasunie. Voor zowel het nieuwe beleid inzake buisleidingen als voor het nieuwe rekenprogramma zal er voor gemeenten en provincies een communicatietraject worden opgezet door het Ministerie van VROM.

Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen

De basisnetten zijn in (voor)ontwerp gereed. Nadat zij hun wettelijke status hebben verkregen zal de implementatie moeten plaatsvinden. Hiervoor wordt in 2010 een project uitgevoerd (zie project 4F1)

Het actualiseren en beheren van de gegevens over transportrisico's betreft een structurele taak. In dit kader moeten afspraken worden gemaakt over de frequentie van updates en de beheersstructuur (de vereiste gegevensset, het beheer en de uitwisseling van gegevens, zie ook project 4C).

2 Cluster Beleid & Communicatie

2A Beleidvisie Externe veiligheid

*menukaartonderdeel 4:
Opstellen veiligheidsvisie*

Achtergrond

In 2005 is door de provincie in overleg met gemeenten, Havenschap en Brandweer een beleidsvisie opgesteld, die integraal deel uitmaakt van het Omgevingsplan. In 2006 heeft iedere Zeeuwse gemeente een eigen gemeentelijke visie ontwikkeld en bestuurlijk vastgesteld. In de afgelopen twee jaar is intensief gewerkt met de beleidsvisie. Hieruit zijn enkele verbeterpunten naar voren gekomen. In 2008 zijn deze verbeterpunten systematisch geïnventariseerd. Dit heeft geleid tot een nota van toelichting op de bestaande beleidsvisie.

Streefbeeld

Het streefbeeld is dat het EV-beleid structureel in alle verwante beleidsvelden (milieu, RO, verkeer- en vervoer, economie) is verwerkt.

ACTIVITEIT 2A: Uitwerken EV-beleid en inbedden in andere plannen- en programma's

In 2008/2009 is de Nota van toelichting geschreven welke een aanvulling geeft op de provinciale beleidsvisie van oktober 2005. Hierbij is onder andere aandacht geschonken aan de volgende onderwerpen:

- Groepsrisico: de vuistregels om wel of niet een uitgebreid GR-onderzoek te moeten doen.
- Actualisatie m.b.t. gewijzigde wetgeving
- Ervaringen vanuit de verschillende gemeentes
- Nieuwe inzichten ten aanzien van het transport van gevaarlijke stoffen
- Veiligheid / effectzones bij buisleidingen
- Relatie externe veiligheid en RO

Omdat er geen sprake is van wijziging van het beleid, is gekozen voor het vaststellen van de nota door het college van GS. In 2009 is een blauwdruk gemaakt voor de gemeenten van de Nota van Toelichting van de provincie. De gemeenten kunnen zelf uitmaken of zij de Nota van Toelichting invullen of dat ze de beleidsvisie in zijn geheel aanpassen. Wanneer gemeenten er voor kiezen om de Beleidvisie aan te passen dan zal dit in 2010 worden uitgevoerd.

Het Rijk stelt een basisnet vast voor het vervoer van gevaarlijke stoffen met de daarbij behorende maximale gebruiksruimtes en veiligheidszones (Nota Mobiliteit). De provincie moet ervoor zorgen dat dit beleid doorwerkt op provinciaal niveau. Het doel is het transport van gevaarlijke stoffen ook op lange termijn mogelijk te maken, op basis van een transparante en

evenwichtige belangenafweging tussen vervoer en plannen voor het bouwen langs transportassen. Vanuit de provincie is er deelname in de landelijke projectgroep voor het verder uitwerken van het Basisnet. In 2009 wordt dit voortgezet.

2B Veiligheidscommunicatie

*menukaartonderdeel 8:
Risicocommunicatie*

Achtergrond

Het communiceren met burgers over risico's en veiligheid is onderdeel van de werkzaamheden van de sectoren: openbare orde en veiligheid, ruimtelijke ordening, vergunningverlening en handhaving. Door de verschillende partijen is aangegeven dat communicatie een belangrijk onderwerp is en dat dit ook in 2010 veel tijd en inspanning zal vragen.

Streefbeeld

Het streefbeeld is een situatie waarbij burgers zich er van bewust zijn dat een risicoloze woonomgeving niet bestaat. De burger weet dat de overheid een belangrijke rol heeft bij het beperken van risico's. Maar de burger weet ook dat hij/zij een eigen verantwoordelijkheid heeft in deze en hoe hij/zij moet handelen om tijdens een crisis de gevolgen zo veel mogelijk te beperken. De burger weet waar en op welke wijze zij informatie over risico's kunnen verkrijgen. Diverse zenders dragen, zowel op gemeentelijk, regionaal als provinciaal niveau, een eenduidige boodschap uit.

ACTIVITEIT 2B Implementatie/uitvoering communicatiestrategie

De communicatiestrategie is vastgelegd in het communicatie projectplan 2009 en draagt de naam "Focus op Veiligheid!". In aansluiting op recente onderzoeken, leerzame lessen uit andere regio's en de nationale campagne Denk Vooruit is het projectplan geschreven.

De strategie voor 2010 is, dat we aansluiten bij de Denk Vooruit campagne van de nationale overheid, echter met een regionale tint. Op deze wijze vinden de Zeeuwse inwoners een stukje extra herkenning in de landelijke campagne. Bovendien willen we de inwoners en bezoekers van Zeeland informeren over risico's en handelingsperspectief bieden, zodat ten tijde van een crisis de zelfredzaamheid groter is. De Veiligheidsregio trekt in 2010 samen met de provincie Zeeland als trekker op van dit project. Met de gemeenten zijn afspraken gemaakt over de financiële bijdrage die zij moeten leveren.

3 Cluster Uitvoering

In het uitvoeringsprogramma komen de volgende instrumenten aan bod in het kader van de uitvoering van het EV-beleid: vergunningverlening, toezicht en handhaving, ruimtelijke ordening en rampenbestrijding.

3A Vergunningverlening

menukaartonderdeel 2: Actualisatie vergunningen en 6a: Verantwoording GR bij milieuvergunningen

Achtergrond

Vanuit het BEVI en REVI worden eisen gesteld aan inrichtingen. Het betreft met name BRZO-bedrijven, LPG- tankstations, PGS-15 inrichtingen, emplacementen en ammoniakkoelinstallaties. In de vergunningverlening zal met meer nadruk gekeken moeten worden naar de mogelijkheden van risicoreductie aan de bron, omdat hier direct ruimtelijke consequenties aan verbonden kunnen zijn. Verder moet een goede motivatie worden gegeven voor het accepteren van risico's, met name als er 10 of meer slachtoffers kunnen vallen.

Volgens een prioriteitenlijst zijn inmiddels de vergunningen met de hoogste prioriteit (zowel provinciaal als gemeentelijk) geactualiseerd. Ook de vergunningen met een lagere prioriteit zijn in de voorgaande jaren al voor een belangrijk deel geactualiseerd, maar deze actie is nog niet geheel afgerond.

Op 13 februari 2009 is het REVI III van kracht geworden, hierdoor zijn een aantal andere categorieën ook onder het BEVI komen te vallen. Dit heeft gevolgen voor de vergunningen van deze bedrijven.

Op 1 januari 2008 is het Besluit Algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) van kracht geworden. De bedrijven die onder het BRZO en het BEVI vallen blijven vergunningplichtig. In het Activiteitenbesluit is externe veiligheid opgenomen voor de bedrijven die onder het Activiteitenbesluit vallen. De opslag van gevaarlijke stoffen is een belangrijke factor in het bepalen of het Activiteitenbesluit van toepassing is op een inrichting. De artikelen en bepalingen met betrekking tot de opslag van stoffen zijn in het Activiteitenbesluit en de bijbehorende ministeriele regeling over diverse activiteiten verspreid.

Consequenties omgevingsvergunning

Per 1 januari 2010 zal voor de huidige provinciale niet-IPPC/niet-BRZO bedrijven het Bevoegd Gezag overgaan naar B&W van de betreffende gemeente. Tot het moment dat de uitvoeringsdienst operationeel is (1-1-2012) zal de provincie het milieudeel voor haar rekening blijven nemen (VVGB-procedure). De huidige provinciale IPPC/BRZO bedrijven gaan (per 1-1-2012) over naar de uitvoeringsdienst.

Streefbeeld

Het streefbeeld is dat eind 2010 alle vergunningen actueel zijn voor wat betreft de nieuwe wet- en regelgeving en beleid op het gebied van EV en dat het EV-beleid structureel - in ieder vergunningentrajact waar EV een rol speelt - wordt meegenomen, rekeninghoudend met de recentste overgangstermijnen van de wijzigingen in de wet- en regelgeving. Hierbij wordt rekening gehouden met het advies van de Veiligheidsregio ten aanzien van het GR.

Voor de uitvoering van het BRZO is door provincie en gemeenten een samenwerkingsverband aangegaan, waarmee voldaan is aan de kwaliteitseisen van de 'Maatlat BRZO'.

PROJECT 3A1 Actualisatie vergunningen

In 2010 worden de laatste vergunningen met een lagere prioriteit geactualiseerd en de wijzigingen met betrekking tot REVI III doorgevoerd.

Vóór 1 januari 2010 zullen alle EV-relevante bedrijven met provincie als bevoegd gezag beschikken over een actuele Wm vergunning met betrekking tot Externe Veiligheid, tenzij er bezwaar- of beroepsprocedures lopen.

Voor wat betreft de gemeentelijke inrichtingen zijn de vergunningen met een hoge prioriteit (met name de LPG-stations) reeds geactualiseerd. Voor de overige vergunningen (met een lagere prioriteit) geldt ook dat deze nog vóór 2010 worden geactualiseerd.

Uit de evaluatie van afgelopen jaren blijkt dat deze activiteit behoort tot standaard vergunningsprocedures van provincie en gemeenten. De Veiligheidsregio vervult hierbij de adviesrol ten aanzien van het GR, de zelfredzaamheid en de rampenbestrijding. Daarnaast leveren de uitgevoerde studies naar brongericht beleid (propaantanks op campings, inherente veiligheid en secundaire effecten) hun bijdrage aan vergunningen.

ACTIVITEIT 3A2 Borging EV in de vergunning

Landelijk stuurt het Ministerie van VROM aan op het borgen van de uitvoering van taken en bevoegdheden op gebied van externe veiligheid in de werkprocessen van gemeenten en provincies. Over de specifieke wijze hoe deze borging plaats gaat vinden is nog geen duidelijkheid gegeven door het Ministerie van VROM. Wanneer er landelijk meer duidelijkheid komt over de wijze van borging zal deze activiteit in een gezamenlijk project worden opgepakt door de gemeenten en provincie. Het onderwerp 'Borging' is in de monitor over de uitvoering van het programma opgenomen. Landelijke kwaliteitseisen aan uitvoeringsdiensten worden in 2009 vastgesteld. Hoe deze eisen geborgd gaan worden in de vorming van de uitvoeringsdiensten zal in 2010 verder uitgewerkt worden.

3B Toezicht en handhaving m.b.t. EV

*menukaartonderdeel 9:
Professionalisering*

Achtergrond

Sinds 2006 is door het samenwerkingsverband in het kader van de Bestuursovereenkomst Samenwerking Milieuhandhaving door gemeenten specifieke aandacht besteed aan veiligheid bij diverse controles, bijvoorbeeld bij LPG tankstations, wegtransport gevaarlijke stoffen, ammoniakkoelinstallaties, propaantanks, afgifte gevaarlijke stoffen, consumentenvuurwerk en dergelijke. De provincie inspecteert samen met de Arbeidsinspectie en Veiligheidsregio Zeeland en soms de waterbeheerder Rijkswaterstaat de BRZO-bedrijven. Voor wat betreft de niet-BRZO-bedrijven wordt specifieke aandacht besteed aan inspecties bij bedrijven, instellingen of omstandigheden die verhoogd risico met zich brengen.

Streefbeeld

Het streefbeeld is dat vergunningen adequaat worden gehandhaafd en nageleefd voor wat betreft externe veiligheid. Hiervoor moet het EV-beleid structureel worden meegenomen bij het programmeren en uitvoeren van activiteiten in het kader van toezicht en handhaving (zowel voor wat betreft inrichtingen als het transport van gevaarlijke stoffen). Dit betekent dat handhavers in beeld moeten hebben bij welke bedrijven EV een rol speelt en hoe zij dit onderwerp mee moeten nemen bij inspecties.

Consequenties omgevingsvergunning voor handhaving.

De handhavingaanpak van de verschillende handhavingkleurensposen, grijze (milieu), rood (bwt en RO), groen (natuur) en blauw (water) dient inhoudelijk goed op elkaar afgestemd te worden. Zoals eerder vermeld zal het toetsingskader niet veranderen, wel zullen Landelijke inspectiediensten, provinciale overheid en de lokale overheden (waaronder brandweer) bij de beoordeling van de aanvragen en bij de handhaving meer moeten samenwerken. De risicogerichte benadering in het kader van de Wet milieubeheer en de meer effectgerichte benadering van de Veiligheidsregio zullen op elkaar afgestemd moeten worden. De omgevingsvergunning vereist een inhoudelijke afweging waarbij overeenstemming moet komen over het complete pakket aan maatregelen. In het kader van de Wabo vindt geen integratie met de waterkwaliteitsbeheerder en met de Arbeidsinspectie plaats. Voor het taakveld externe veiligheid moet voorkomen worden dat overheidsorganisaties hun eigen prioriteitstelling hanteren. Dit zou pleiten voor een risicogerichte aanpak, waarbij risicoanalyses een bepalende rol kunnen spelen.

ACTIVITEIT 3B1 Opstellen & uitvoeren handhavingprogramma

Het betreft in 2006-2010 een structurele taak voor zowel de landelijke inspectiediensten, provincies als lokale overheden die de bestuursovereenkomst 2006 hebben getekend. Het doel is het integreren van het EV-beleid in (provinciale, regionale én gemeentelijke) handhavingprogramma's en handhavinguitvoeringsplannen (HUP). Hierbij gaat het onder meer om het integrale Voortschrijdend provinciebrede handhavingprogramma 2009-2010. In 2009 en 2010 wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de handhaving met betrekking tot:

- Verboden Consumentenvuurwerk;
- Eigen veiligheid goed geregeld;
- HiEX blusinstallaties;
- Handhaving routing gevaarlijke stoffen;
- Respecteren externe veiligheid;
- Naleving regelgeving brandveiligheid.
-

Voor bovenstaande aandachtspunten zijn aparte gezamenlijke projecten geformuleerd (zie project 4H).

ACTIVITEIT 3B2 Handhaven PMV-buisleidingen

Het Rijk heeft het ontwerp-Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen gepubliceerd. Naar verwachting zal dit besluit per 1 juli 2010 of 1 januari 2011 in werking treden. Daarmee zal het hoofdstuk Buisleidingen van de Provinciale Milieuverordening (PMV) vervallen en houdt ook de provinciale toezichtstaak op te bestaan. De informatie met betrekking tot buisleidingen en ervaring met inspecties van exploitanten die de provincie heeft, wordt momenteel aan de VROM Inspectie overgedragen.

ACTIVITEIT 3B3 BRZO 1999

Eén van de producten van het BeterZO programma is de 'Maatlat BRZO'. De maatlat is een bepaald kwaliteitsniveau van overheidsorganisaties, waar men aan moet voldoen om het BRZO goed uit te kunnen voeren. Als gevolg hiervan is de samenwerking tussen de provincie en de gemeenten, die bevoegd gezag zijn voor een BRZO bedrijf, sterk geïntensiveerd. Het gaat met name om:

- periodiek overleg over de uitvoering van het BRZO in Zeeland,
- het opstellen en uitvoeren van het gezamenlijke meerjaren-inspectieplan en jaarplan,
- het uitvoeren van BRZO-inspecties bij BRZO-bedrijven,
- het beoordelen van nieuw ingediende veiligheidsrapporten en
- ondersteuning van gemeenten met vragen over het BRZO in relatie tot vergunningverlening Wm.

Een ander gevolg van het BeterZO programma is dat de provincie Zeeland nauw samenwerkt met de andere BRZO maatlatorganisaties in Zuid Nederland: Limburg, Noord-Brabant en Zeeland. Deze nieuwe virtuele organisatie wordt BRZO-regio Zuid genoemd. Doelen van deze organisatie worden jaarlijks vastgelegd in een Uitvoeringsprogramma. Dit programma wordt vastgesteld door de gezamenlijke managers van de betrokken maatlatorganisaties.

In de praktijk heeft dit al geleid tot de volgende activiteiten, die in 2010 worden voortgezet

- periodiek overleg op coördinatie en managementniveau
- opstellen en uitvoeren van een uitvoeringsprogramma
- gezamenlijke planning en uitvoering BRZO inspecties
- gezamenlijke kennisdagen
- Wm toezichthouders zijn aangewezen in de gehele regio (vergaande vorm van samenwerking)
- Ontwikkeling en toepassing van uniforme (uitvoerings) methodieken
- Gezamenlijke monitoring

ACTIVITEIT 3B4 Registratie en analyse van incidenten

Het doel is om via systematische registratie en analyse van incidenten zoveel mogelijk te leren van eerder gemaakte fouten en zo incidenten in de toekomst te voorkomen.

De eerste (verkenkende) fase van dit project is in 2006 afgerond en behelsde het in kaart brengen van het proces, de ontwikkeling van formulieren en integratie hiervan in de database 'Haver' (provinciale database voor Handhaving en VERgunningverlening). Het resultaat is een prototype van een module 'incidentenregistratie' in HAVER, inclusief protocollen ten behoeve van de informatievoorziening over incidenten. Dit product is vooralsnog niet bruikbaar voor gemeenten, omdat deze zich richt op incidenten bij de complexe bedrijven. In 2007 is de aangepaste HAVER module 'incidentenregistratie' geïmplementeerd. Daarnaast zijn er twee provinciale inspecteurs aangewezen die zich voornamelijk met het onderzoeken van incidenten bezighouden.

In 2008 is in samenwerking met de provincies Brabant en Limburg een cursus Incidentenanalyse georganiseerd en de scope verbreed naar alle bedrijfsgerelateerde incidenten. In 2009 zal:

- Een uniforme registratie- en analysemethodiek in Limburg, Noord-Brabant en Zeeland gerealiseerd worden,
- Een koppeling gelegd worden naar de GIR (gemeenschappelijke inspectieruimte BRZO) en.
- Overlegd worden met gemeenten en Veiligheidsregio over de mogelijkheden van het systeem voor die organisaties.
- Een evaluatie uitgevoerd worden van de nieuwe werkwijze m.b.t. het registreren, onderzoeken en analyseren van incidenten.

In 2010 zal n.a.v. de resultaten van het door bureau DNV in 2009 uitgevoerde evaluatieonderzoek, de procesgang rondom de afhandeling van incidenten verbeterd worden.

3C EV in bestemmingsplannen

*menukaartonderdeel 6b:
Verantwoording GR bij ruimtelijke ordening*

Achtergrond

Bestemmingsplannen vormen bij uitstek het instrument om het externe veiligheidsbeleid, voor zover dat betrekking heeft op ruimtelijke ordening, juridisch te verankeren en zo ongewenste situaties in de toekomst te voorkomen. In het BEVI (art. 5) staat bovendien dat de (nieuwe) grenswaarden/ richtwaarden moeten worden toegepast in het kader van de Wro, onder meer bij de vaststelling/herziening van een bestemmingsplan. Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wro in werking getreden. De nieuwe Wro voorziet in kortere en snellere procedures, gaat uit van verantwoordelijkheden op het juiste niveau en is meer uitvoeringsgericht. Vanaf 1 maart 2008 is de nieuwe landelijke Helpdesk Wro gestart. Medewerkers van gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk kunnen er terecht met vragen over de nieuwe Wro.

Streefbeeld

Het streefbeeld is dat bij ieder bestemmingsplan het EV-beleid vanzelfsprekend en vroegtijdig wordt meegenomen, zodat ongewenste situaties in de toekomst voorkomen kunnen worden.

ACTIVITEIT 3C EV integreren in bestemmingsplannen

Gemeenten verwachten dat ook in 2010 nog veel tijd nodig zal zijn voor het integreren van EV in bestemmingsplannen. De adviezen van de Veiligheidsregio Zeeland spelen hierbij een belangrijke rol. Landelijk is een handleiding Externe veiligheid in bestemmingsplannen opgesteld, inclusief lijst met aandachtspunten voor plankaart, voorschriften en toelichting. In aanvulling op deze handreiking is het Zeeuwse 'Praktijkwerkboek EV in bestemmingsplannen' opgesteld en in een bijeenkomst voor kennisoverdracht (Project4B) uitgezet. Dit werkboek bevat voorbeeld teksten en voorschriften voor bestemmingsplannen in veelvoorkomende situaties. Ook is extra aandacht besteed aan het invloedsgebied, onder andere hoe deze het best is in te passen in de plantoelichting. Het praktijkwerkboek geeft zowel voor de RO- als de Milieumedewerker nuttige informatie, met als doel het vereenvoudigen van een juridisch correcte EV-paragraaf in een bestemmingsplan. In 2009 is voor het Praktijkwerkboek een update gemaakt waarin de nieuwe Wro en het project DURP ('digitaal uitwisseling in ruimtelijke processen') is verwerkt. Per 1 januari 2010 wordt dit verplicht.

Het beleid omtrent buisleidingen in bestemmingsplannen is nog steeds niet voldoende uitgekristalliseerd om al in uitvoering te worden genomen. Wel is duidelijk, dat buisleidingen op een juiste wijze in bestemmingsplannen opgenomen moeten worden. Hiervoor heeft VROM het initiatief genomen een praktijkhandboek op te stellen met specifieke voorschriften voor buisleidingen in bestemmingsplannen. Dit Handboek wordt opgeleverd na publicatie van de ontwerp-AMvB en behandeling in de Tweede Kamer. De inventarisatie van de bestemmingsplannen op aanwezigheid van buisleidingen is in 2008 uitgevoerd. De vaststelling van de knelpunten wordt in 2010 uitgevoerd. Dit betekent dat in 2010 nog veel aandacht aan dit onderwerp moet worden besteed, vooral op het gebied van:

- Scannen van bestaande bestemmingsplannen op knelpunten met buisleidingen;
- Toetsen van de veiligheidsafstanden van buisleidingen in bestemmingsplannen;
- Welke voorschriften worden opgenomen voor buisleidingen;
- Overleg over de uit te voeren saneringsacties

3D Opstellen saneringsprogramma

menukaartonderdeel 7: Sanering

Het opstellen van een saneringsprogramma is een verplichting die voortvloeit uit het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (art 19 en art. 20).

Achtergrond

In 2004-2005 is geïnventariseerd welke risicobronnen knelpunten op (kunnen) leveren, en of deze knelpunten via het Wm-spoor (vergunningen) of via het ruimtelijke spoor (bestemmingsplannen) konden worden opgelost. Uit deze inventarisatie is gebleken dat alle

urgente saneringssituaties via het Wm-spoor konden worden opgelost. Deze situaties zijn in het kader van project 3A1 gesaneerd. De doorwerking hiervan in de ruimtelijke plannen zal zonnig gebeuren in de geplande update van bestemmingsplannen. De niet urgente saneringssituaties moeten voor 1 januari 2010 zijn gesaneerd. Per 13 februari 2009 is REVI III van kracht geworden en daardoor zijn er veiligheidsafstanden gewijzigd en meer categorieën van inrichtingen aangewezen. Hierdoor is het mogelijk dat enkele bestaande saneringsgevallen vervallen en nieuwe saneringsgevallen zijn ontstaan.

Streefbeeld

Het streefbeeld voor de saneringsituaties is dat er na 2010 geen saneringsituaties zijn, behoudens situaties die het gevolg zijn van nieuwe regelgeving. In die gevallen wordt de saneringssituatie binnen de gestelde termijn opgelost. Voor de nieuwe saneringsgevallen, op vergunningen- of ruimtelijke ordening gebied, dienen de mogelijke saneringen planmatig te worden uitgevoerd, volgens de wettelijke termijnen van REVI III.

3E Uitvoeren EV-beleid door de Veiligheidsregio Zeeland

*menukaartonderdeel 6c:
Adviesrol regionale brandweer*

Achtergrond

In de artikelen 12 en 13 van het BEVI is bepaald dat de regionale brandweer, en in Zeeland is dit de Veiligheidsregio, een adviesbevoegdheid heeft voor de verantwoording van het groepsrisico de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van een ramp of een zwaar ongeval bij besluiten in het kader van vergunningverlening en ruimtelijke ordening. Verder is ook in het Vuurwerkbesluit en de circulaires in het kader van vervoer gevaarlijke stoffen en buisleidingen een adviestaak benoemd voor de regionale brandweer.

Streefbeeld

Het streefbeeld is dat de Veiligheidsregio Zeeland zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin voldoet aan de adviestaken in het kader van het BEVI, Vuurwerkbesluit en de Circulaire vervoer gevaarlijke stoffen en bijdraagt aan de verdere professionalisering van Externe Veiligheid in Zeeland in algemene zin.

ACTIVITEIT 3E: EV-beleid uitvoeren door Veiligheidsregio Zeeland

Deze activiteiten betreffen het geven van adviezen in het kader van de BEVI-artikelen 12 en 13, het Vuurwerkbesluit en de diverse circulaires op het gebied van vervoer gevaarlijke stoffen. Om aan deze adviestaak goed invulling te kunnen geven hebben diverse activiteiten en producten de aandacht.

Werkwijze advisering gevaarlijke stoffen

In 2008 is een werkwijze advisering gevaarlijke stoffen opgesteld. Deze is ontstaan ten behoeve van de BEVI-advisering, maar wordt voorts nog ook gebruikt voor

de advisering bij het Vuurwerkbesluit en de diverse circulaires. In de werkwijze is aangegeven dat nog invulling gegeven moet worden aan het 'voorsorteerproces' zoals dat staat beschreven in de 'Handreiking Verantwoordingsplicht groepsrisico' van het ministerie van VROM. Dit zal in 2009 wordt uitgewerkt. Ook zal de werkwijze meer specifiek gemaakt worden voor de niet onder het BEVI vallende EV onderwerpen.

Uitvoeringskader externe veiligheid VRZ

In 2009 is gestart met het opstellen van het uitvoeringskader Externe Veiligheid. Dit kader zal zoveel mogelijk aansluiten bij de provinciale beleidsvisie Externe Veiligheid, maar ook op landelijke visies en ontwikkelingen. Het uitvoeringskader geeft duidelijkheid over de denkwijze en uitgangspunten van de Veiligheidsregio Zeeland aangaande de 'Zeeuwse' (actuele) onderwerpen.

Opbouwen en onderhouden van kennis en kennis-netwerk

Het volgen van cursussen, het bijwonen van congressen en workshops zijn essentieel om de kennis en kunde op het terrein van externe veiligheid te garanderen. Ook het opbouwen en onderhouden van een (kennis)netwerk binnen en buiten Zeeland verhoogt de professionaliteit.

(Mede) organiseren van kennisbijeenkomsten

De Veiligheidsregio Zeeland participeert in project 4B3. Daarnaast zal, als daar aanleiding toe bestaat ook eigenstandig kennisbijeenkomsten organiseren over onderwerpen die een relatie hebben met Externe Veiligheid.

Volgen van en inspelen op landelijke en regionale ontwikkelingen.

Op het terrein van externe veiligheid is landelijk (nog steeds) veel in ontwikkeling. Om de rol van adviseur externe veiligheid goed te kunnen invullen worden deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten gehouden en waarnodig actie ondernomen.

Deelnemen aan regionale en landelijke projecten

Een bijdrage leveren aan landelijke ontwikkelingen is voor de tweede risicoregio van Nederland belangrijk. Zo kan in een vroegtijdig stadium sturing en invulling gegeven worden aan de Zeeuwse visie op externe veiligheid.

Er zijn twee projecten waaraan in 2009 is deelgenomen. Het eerste project is het Risicoprofiel. De basis voor het opstellen van een provinciaal risicoprofiel ligt in artikel 13 van de nieuwe Wet Veiligheidsregio's. De informatie die dit profiel heeft gegenereerd zal een onderdeel moeten gaan vormen van de provinciale Risicokaart.

Het tweede project is de 'Mal groepsrisico'. Deze digitale mal moet het mogelijk maken om de afwegingsfactoren uit het BEVI aan een drempelwaarde van de beschikbare hulpverleningscapaciteit in een regio te toetsen. Het instrument is bedoeld als ondersteuning van, en vervangt niet, de verantwoordingsplicht groepsrisico. Het project wordt uitgevoerd i.s.m.

DCMR, provincie Noord-Brabant, Veiligheidsregio Midden-West Brabant en België.

Fase 3 van dit project start in het najaar van 2009 en loopt door in 2010. In deze fase wordt de mal verder uitgebreid en waar nodig nog verbeterd. Zo worden vanaf 2010 de mogelijkheden voor juridische borging van maatregelen benoemd in de mal en worden alle transportmodaliteiten in de mal opgenomen. T/m fase 2 van dit project was het namelijk alleen mogelijk om met de mal berekeningen uit te voeren voor inrichtingen en het spoor.

Landelijk wordt een project gestart voor de ontwikkeling van een maatlat EV voor brandweerkorpsen/veiligheidsregio's. Vanaf het najaar 2009/begin 2010 zal de veiligheidsregio Zeeland hierin deelnemen.

Vanaf juli 2009 is het platform Risicobeheersing opgericht bij de Veiligheidsregio. Doel van dit platform is multidisciplinaire afstemming onder meer op het vakgebied externe veiligheid tussen o.a. provincie, gemeenten, brandweer, GHOR en politie. Dit platform komt maandelijks bijeen.

4 Cluster Gezamenlijke projecten

Inleiding

In de cluster Gezamenlijke projecten wordt door de deelnemers samen gewerkt aan onderwerpen die voor allen, of een groot deel, van belang zijn. Die projecten zijn enerzijds gericht op kennis- en informatievoorzieningen en anderzijds op een aantal inhoudelijke onderwerpen, zoals brongerichte projecten, gebiedsgerichte projecten, gezamenlijke handhaving en de IPO-projecten. Met deze projecten is ca. 20% van het programmabudget gemoeid.

Over deze projecten wordt beslist in de Coördinatiegroep (zie hoofdstuk 6), die als opdrachtgever funktioneert.

4A Informatievoorziening in de keten

menukaartonderdeel 9: organisatorische versterking & professionalisering

Het uitwisselen van informatie en het (tijdig) inschakelen van overheden is bij externe veiligheid van groot belang. Versnippering is immers in het verleden meer dan eens de oorzaak van niet of niet-effectief overheidsoptreden geweest.

De Zeeuwse gemeenten hebben in 2006 in kader van dit project in samenwerking met de provincie en de Veiligheidsregio Zeeland een handreiking 'Wegen van risico's' voor samenwerkende overheden opgesteld. Het project is reeds afgerond. De Handreiking maakt inzichtelijk op welke wijze provincie, gemeente en Veiligheidsregio externe veiligheidsrisico's afwegen bij het beoordelen van vergunningaanvragen en initiatieven met ruimtelijke consequenties.

4B Kennis en organisatie/samenwerking

menukaartonderdeel 9: organisatorische versterking & professionalisering

Achtergrond

De provincie speelt een ondersteunende rol voor de gemeenten bij de uitvoering van EV-taken door het instellen van een helpdesk. Met de komst van de Veiligheidsregio Zeeland als nieuwe speler in het meerjarenprogramma is het idee geopperd voor een Kenniscentrum Externe Veiligheid in de provincie. Verder hebben deelnemers aan de coördinatiegroep de behoefte gesignaleerd om periodiek kennis en ervaring uit te wisselen op het gebied van EV. In 2007 tot en met en 2009 zijn hiermee goede ervaringen opgedaan en dit zal daarom in 2010 worden voortgezet.

Vanuit het landelijke overleg leiden twee ontwikkelingen tot extra activiteit op het gebied van organisatie en samenwerking: de 'maatlat EV' en financiering van EV na 2010.

Bovenstaande heeft geresulteerd in de volgende deelprojecten:

- Activiteit 4B1: Helpdesk
- Project 4B2: Onderzoek kenniscentrum
- Project 4B3: Kennisbijeenkomsten
- Project 4B4: Maatlat Externe Veiligheid
- Project 4B5: Wat na 2010?

Streefbeeld

Het streefbeeld is dat gemeenten met al hun EV-vragen (zowel op het gebied van milieu als RO) terecht kunnen bij de provincie of de Veiligheidsregio Zeeland.

ACTIVITEIT 4B1 Helpdesk

De provinciale helpdesk wordt door gemeenten als positief beoordeeld en zal gedurende de looptijd van het programma worden gecontinueerd. In de afgelopen jaren is de functie van de helpdesk meer verschoven richting klankbord. De bedoeling is dan ook de helpdesk op termijn samen te smelten met een mogelijk kenniscentrum EV, zie project 4B2.

De afgelopen jaren is de helpdesk met name benaderd voor de volgende onderwerpen: groepsrisicoverantwoording, EV paragrafen in ruimtelijke plannen, LPG tankstations, propaantanks, RGS en vervoer gevaarlijke stoffen. Vooral het onderwerp vervoer gevaarlijke stoffen roept veel vragen op. Die gaan met name over Westerschelde, buisleidingen, interpretatie van de telgegevens uit 2005. Gemiddeld genomen worden er wekelijks enkele vragen gesteld.

PROJECT 4B2: Onderzoek kenniscentrum

In 2009 zijn financiële en personele middelen beschikbaar gesteld om onderzoek te verrichten naar de wensen en mogelijkheden van een kenniscentrum externe veiligheid. Hierin spelen de Veiligheidsregio Zeeland, gemeenten en provincie een rol. De uitkomst hiervan is bepalend voor de activiteiten in 2010. Het onderzoek moet aangeven welke behoefte de doelgroepen hebben en inzicht geven in de kosten, zowel materieel als personeel. Daarnaast moet onderzocht worden hoe de helpdesk (4B1) onderdeel kan worden van het Kenniscentrum.

PROJECT 4B3 Kennisoverdrachtbijeenkomsten

Het project voorstel omvat de organisatie van circa zes bijeenkomsten per jaar. In 2009 zijn onder andere bijeenkomsten georganiseerd met betrekking tot explosie veiligheid voor bestuurders/leidinggevend en voor ambtenaren en een actualiteitsbijeenkomst. Mogelijke onderwerpen voor 2010 zijn:

- REVI II en III;
- Registratie van incidenten;
- Handboek GR in bestemmingsplannen;
- Ondergrondse buisleidingen;
- Basisnetten spoor, water en weg.

Project 4B4 Maatlat Externe Veiligheid

Achtergrond

VROM, IPO en VNG zijn het project maatlat EV gestart omdat de mening bestaat dat gemeenten en provincies op het gebied van externe veiligheid vaak onvoldoende kwaliteit kunnen opbouwen voor de uitvoering van EV-taken. De achterliggende gedachte is, dat het werkpakket van een organisatie voldoende groot moet zijn om kennis en ervaring op te bouwen en vast te houden. De maatlat Externe Veiligheid is een middel om de benodigde kritische massa voor de externe veiligheidstaken te bepalen. De kritische massa is nodig om de minimale deskundigheid te bereiken, en deze ook te borgen.

De maatlat is opgesteld voor gemeenten en provincies als bevoegd gezag. In 2008 is een 0-meting uitgevoerd, gevolgd door een landelijk evaluatierapport in 2009. In de 2^e helft van 2009 wordt bekeken of en hoe de maatlat moet worden aangepast en op welke wijze provincies en gemeenten aan de (al of niet gewijzigde) maatlat gaan voldoen.

Om meer inzicht te krijgen in de hoeveelheid EV-werkzaamheden is de provinciale monitor aangepast, waarbij ook de door VROM voorgestelde indicatoren zijn betrokken. Daarbij is gebleken, dat borging van de kwaliteit van uitvoering van EV-taken nog wel een actiepunt is voor gemeenten en provincie.

Streefbeeld

Het streefbeeld is dat gemeenten en provincie voldoen aan de maatlat Externe Veiligheid, zoals die na de 0-meting en evaluatie definitief zal worden vastgesteld.

Activiteit

Als de landelijke discussie over deze maatlat is afgerond en oplossingsrichtingen bekend zijn, dan zullen deze in 2010 projectmatig worden opgepakt.

Project 4B5 Wat na 2010?

Achtergrond

Er zijn verschillende redenen om in 2010 een actie op te nemen, waarin de plannen voor 2011 en later worden uitgewerkt:

- Het Meerjarenprogramma 2006-2010 wordt met dit laatste jaarplan afgerond. VROM heeft echter besloten, daarin gesteund door het IPO, dat er nog een derde ronde programmafinanciering zal volgen.
- De Coördinatiegroep heeft in 2008 al te kennen gegeven dat de opgebouwde samenwerking van gemeenten, provincie en Veiligheidsregio zou moeten worden voortgezet.

In juni 2009 heeft het kabinet de package deal van Rijk, IPO en VNG bekend gemaakt, waarin de gewenste uitvoeringsstructuur van de Wabo is beschreven. In Zeeland hebben provincie en gemeenten bekend gemaakt, dat gekozen is voor één uitvoeringsdienst voor het gehele grondgebied van de Provincie Zeeland.

Streefbeeld

Een blijvende samenwerking van en uitwisseling van kennis tussen de gemeenten, de provincie, de op te zetten uitvoeringsdienst en de Veiligheidsregio Zeeland op het gebied van Externe veiligheid.

Activiteit

In de 2^e helft van 2009 heeft een voorbereidingsgroep de contouren verkend voor de inhoud, structuur en financieringsvorm van een uitvoeringsprogramma 2011 - 2014.

In 2010 zal een projectgroep een uitvoeringsprogramma voor PF3 opstellen en bestuurlijk laten goedkeuren.

4C Risicoportaal

menukaartonderdeel 9: organisatorische versterking & professionalisering

Achtergrond

De taakuitvoering van de diverse overheidsdiensten kan worden vergemakkelijkt als men online elkaars gegevens kan raadplegen. Deze informatie wordt toegankelijk gemaakt via een 'risicoportaal' op Internet. We spreken van een 'Risicoportaal' omdat sprake is van verschillende gebruikersgroepen die via een portaal toegang krijgen tot die informatie over externe veiligheid die voor hen van belang is.

Streefbeeld

Het streefbeeld is een Risicoportaal via welke de verschillende doelgroepen (professionele gebruikers, burgers) op ieder moment toegang hebben tot de actuele informatie die voor hen van belang is.

PROJECT 4C1 Risicoportaal (pilot)

In 2005 is een definitiestudie uitgevoerd naar de mogelijkheden van een Risicoportaal, gevolgd door een data-analyse in 2006. In 2007 is dit vervolgd met een pilotproject binnen de provincie Zeeland, waarin een gedetailleerde informatieanalyse is uitgevoerd, het functioneel ontwerp en de bouw van een demoversie voor enkele thema's die in de provincie spelen (vergunningen, BRZO en PCC). Een werkend prototype is in 2008 ontwikkeld, gedemonstreerd en getest, met en door de beoogde gebruikers: provincie, gemeenten en Veiligheidsregio.

Het draagvlak voor verdere ontwikkeling en uitbreiding naar gemeenten is echter beperkt gebleven. De Zeeuwse gemeenten zien geen meerwaarde in het gedemonstreerde prototype voor de eigen informatiebehoefte en zien op tegen de inspanning op het gebied van documentbeheer, dat nodig is voor het risicoportaal.

De Veiligheidsregio en de cluster Openbare orde en Veiligheid van de provincie zien wel grote voordelen in een betere informatievoorziening en plannen een vervolgproject. Afhankelijk van doel en inhoud van een dergelijk vervolgproject en de beschikbare middelen, kan in het jaarplan 2010 uit het meerjarenprogramma EV een bijdrage geleverd worden. Dit zal door de Coördinatiegroep besloten worden.

4D Veiligheidscommunicatie (tools)

*menukaartonderdeel 8:
Risicocommunicatie*

PROJECT 4D Communicatie (ontwikkeling en uitvoering van gezamenlijke activiteiten)

In 2007 heeft de werkgroep het projectplan Focus op Veiligheid geëvalueerd en gebrainstormd over een vervolg. In 2008 heeft het project nagenoeg stilgelegen. De uitvoering van de ideeën en de vertegenwoordiging in de werkgroep stokten vanwege o.a. onduidelijkheid over beschikbare middelen (financieel en personeel). In 2008 is daarom gezocht naar verbetering van de samenwerking. Dit resulteerde in het beschikbaar stellen van formatie door de Veiligheidsregio Zeeland en Provincie Zeeland zodat het project regionaal aangestuurd kon worden. Ook werd er een bedrag van 20.000 euro gereserveerd waarop aanspraak kan worden gemaakt indien daarvoor onderbouwde voorstellen worden gedaan. Verder zijn afspraken voor de financiering schriftelijk vastgelegd: per gemeente is maximaal 10% van de subsidie externe veiligheid toegezegd t.b.v. de voorlichting over risico's en veiligheid. Er werd een nieuw projectplan geschreven voor Focus op Veiligheid. Al deze maatregelen hebben er toe geleid dat er op basis van het projectplan verschillende communicatieacties worden uitgevoerd. Er is in samenwerking met Omroep Zeeland radio een rubriek gemaakt over veiligheid in Zeeland: "Kust veilig". Er is een reeks regionale advertenties gemaakt en inmiddels wordt de laatste hand gelegd aan een toeristenfolder. In 2010 wordt dit samenwerkingsverband inzake veiligheidscommunicatie op eenzelfde wijze gecontinueerd.

4E Brongerichte maatregelen

menukaartonderdeel 9: organisatorische versterking & professionalisering

Achtergrond

De provincie en gemeenten willen een stringent brongericht beleid voeren. Uit de eerste actualisatieslag van vergunningen (zie project 3A) en uit de provinciale beleidsvisie externe veiligheid is een aantal onderwerpen naar voren gekomen dat verder moet worden uitgediept om dit mogelijk te maken.

In dit kader zijn in de afgelopen periode drie projecten afgerond:

- Gebruik van propaantanks op o.a. campings; afgerond in 2008.
- Onderzoek draagvlak voor Inherent veiliger produceren en het opstellen van een quick scan.
- Onderzoek naar secundaire effecten; wordt afgerond in 2009; eventueel wordt het project nog gebruikt in of aangevuld uit project 3A, 3B en 3C.

Streefbeeld

Het streefbeeld is dat het brongerichte EV-beleid een hoog niveau van veiligheid garandeert en dit op efficiënte wijze vertaalt in een vergunningaanvraag en -voorschriften.

PROJECT 4E Studies brongericht beleid

Het doel van het project 'Studies brongericht beleid' is (verdergaande) mogelijkheden voor brongerichte maatregelen nader te concretiseren. Het gaat om:

- Onderzoek naar de mogelijkheden voor inherente veiligheid. Dit project heeft geresulteerd in een quick-scan. Door samenwerking met de provincie Noord-Brabant kon een EG-subsidie gekregen worden, waarmee een totaal budget van € 133.000 beschikbaar is gedurende 2008 en 2009. Daarnaast participeert de Milieudienst DCMR in het project. Deze overheidssamenwerking heeft geresulteerd in een webapplicatie waarmee bedrijven kunnen screenen of opties aanwezig zijn voor een veiligere bedrijfsvoering. Deze webapplicatie is in 2009 getest. Het definitief opleveren van de webapplicatie zal waarschijnlijk plaatsvinden in het voorjaar van 2010. De webapplicatie zal dan landelijk beschikbaar worden gesteld. Voor 2010 wordt een vergelijkbaar bedrag als voor 2009 gereserveerd om Inherente Veiligheid ook in het Zeeuwse verder te kunnen stimuleren.
- Regelen van de veiligheid in Jachthavens - Vergelijkbaar met de situatie bij propaantanks op kampeerterreinen is de veiligheid in jachthavens. Ook op schepen wordt vaak gebruik gemaakt van propaangas of wordt LPG of benzine gebruikt als brandstof. Een dergelijk schip wordt niet dagelijks gebruikt en een lekkage wordt niet direct ontdekt. Dit kan gevaarlijke situaties tot gevolg hebben. Als het gaat om een jachthaven met ligboxen valt het nog wel mee. Maar als het gaat om een jachthaven met een passantensteiger waar de schepen tegen elkaar, soms wel 7 breed, aanmeren, kunnen er natuurlijk wel gevaarlijke situaties ontstaan indien er op een van schepen een gasfles explodeert, of een lek ontstaat. Het project bestaat uit het onderzoeken of het mogelijk is het risico te verkleinen in de jachthaven door een andere indeling te kiezen, of door gedragsmaatregelen voor te schrijven waardoor het risico verkleind kan worden. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheden voor de handhaafbaarheid in jachthavens.

4F Gebiedsgerichte projecten

*menukaartonderdeel 1b: gebiedsgerichte inventarisatie
menukaartonderdeel 6b: Verantwoording GR bij RO*

Achtergrond

Grotere gebieden, die vragen om een specifieke aanpak van de EV-problematiek betreffen het Sloegebied, de Kanaalzone Terneuzen - Sas van Gent en de zone langs de Westerschelde.

Streefbeeld

Het streefbeeld is dat de veiligheidsdoelen worden afgestemd op de gebiedsspecifieke situatie, waarbij ook rekening wordt gehouden met andere belangen, zoals ruimtelijke en sociaaleconomische belangen.

PROJECT 4F Gebiedsgerichte projecten

Veiligheidscontour Sloegebied - afgerond

Voor het Sloegebied is een veiligheidscontour conform art. 14 van het BEVI opgesteld. Deze veiligheidscontour moet ruimte reserveren in het Sloegebied voor de vestiging en groei van risicovolle bedrijven.

Het bestuurlijke traject is sterk vertraagd door juridische vragen met betrekking tot het wel of niet gelijktijdig moeten aanpassen van de betreffende bestemmingsplannen. Naar planning is de veiligheidscontour Sloe in 2009 vastgesteld.

Voor de Kanaalzone Gent-Terneuzen is gebleken dat een veiligheidscontour weinig meerwaarde heeft.

Voor 2010 zijn geen concrete projecten voorgesteld voor een specifiek gebied en dus zijn geen middelen gereserveerd. Eventuele gebiedsgerichte projecten die alsnog ingediend worden, zullen op de reservelijst komen te staan.

4F1 Implementatie Basisnet

De Basisnetten voor weg en water zijn als ontwerp gereed. Voor spoor zal een voorlopig ontwerp worden aangeboden, met inzicht in potentiële knelpunten en mogelijke oplossingen.

Na vaststelling van het Besluit Transportroutes Externe Veiligheid krijgen de basisnetten hun wettelijke status. Eén van de gevolgen is de beperking voor het oprichten van kwetsbare objecten langs transportassen. Dat betekent dat bij ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden met de externe veiligheidsrisico's. Een aantal nieuwe begrippen doet zijn intrede met de komst van het basisnet. Zo zullen er zogenaamde PAG zones (plasbrandaandachtgebied), KOV zones (kwetsbaar object vrije zones) en gebruiksruimten voor het transport worden geïntroduceerd.

Voor de goede orde; het basisnet is van toepassing op rijksinfrastructuur, maar biedt de provincies de beleidsvrijheid een aantal regels op te stellen analoog aan de opzet van het basisnet. Dit laatste zal in een nog op te richten projectgroep onderwerp van discussie zijn.

4F2 Veiligheidsonderzoek ontwikkelingen hoofdtransportassen Westerschelderegio

Doel van dit onderzoek is het inzichtelijk maken van veiligheidsconsequenties als gevolg van nieuwe ruimtelijke en economische ontwikkelingen en veranderende wetgeving voor de Westerschelde en haar achterlandverbindingen.

Op basis van de uitkomsten wordt onderzocht welke mogelijke risicoreducerende maatregelen voor de gesignaleerde knelpunten genomen kunnen worden. Aanleiding voor dit onderzoek is enerzijds het gegeven dat op de Westerschelde het transport van gevaarlijke stoffen nog steeds toeneemt. Zo worden grote containerterminals ontwikkeld, zowel in het Zeeuwse als ook in Antwerpen en wordt er gesproken over een Schelde-Seine verbindingen. De toename van vaarbewegingen met gevaarlijke stoffen heeft directe consequenties voor de risico's langs de kust, maar ook nemen de risico's voor het achterland toe vanwege de samen-

hang met het aan- en afvoeren van deze stoffen, zoals via de transportmodaliteiten spoor en weg.

Daarnaast vinden steeds vaker ruimtelijke ontwikkelingen plaats in de directe omgeving van transportassen. De toenemende transportbewegingen in combinatie met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen veroorzaken een stijging van de risico's langs deze transportassen.

Tot slot staat de regelgeving ook niet stil. Naast de Basisnetten wordt door het ministerie van VROM ook gewerkt aan het Besluit transport externe veiligheid. Het is daarom van belang dat per modaliteit onderzocht wordt of door de verschillende ontwikkelingen, ook door de veranderende wetgeving, knelpunten of ongewenste situaties kunnen ontstaan waar in Zeeland rekening mee moet worden gehouden.

Bij dit project wordt samenwerking gezocht met provincie, gemeenten, Veiligheidsregio, Rijkswaterstaat, hulpverleningsdiensten, Zeeland Seaports en ProSess.

PROJECT 4G Westerschelde (afweging GR)

In 2006/2007 is een eenmalige afweging gemaakt van het Groepsrisico van de Westerschelde. Dit project is afgesloten met eindrapport, waarin een methodiek voor de GR-afweging is ontwikkeld en toegepast voor de toen bekende projecten. In 2009 is een nieuwe QRA voor de Westerschelde uitgevoerd. In 2010 wordt bekeken of dit en zo ja, wat voor consequenties dit heeft voor het project 4G.

4H Gezamenlijke handhavingsactiviteiten

*menukaartonderdeel 9:
Professionalisering*

PROJECT 4H Gezamenlijke handhavingsactiviteiten

In de afgelopen periode zijn gezamenlijke handhavingacties uitgevoerd met betrekking tot het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor. Voor de periode 2009-2010 staan de volgende projecten gepland;

- Respecteren externe veiligheid met betrekking tot onderhoud in de chemische industrie
- Naleving regelgeving brandveiligheid (incl. HiEX installaties)
- Naleving routing gevaarlijke stoffen

Deze projecten moeten worden afgestemd met de structurele handhavingactiviteiten zoals genoemd in paragraaf 3B (zie structurele activiteit 3B1). Activiteiten die tot de reguliere handhavingstaken van gemeenten behoren, kunnen niet uit dit budget betaald worden, maar komen voor rekening van de individuele gemeente. Materiële en personele kosten kunnen wel betaald worden uit de EV-subsidie aan gemeenten en worden geboekt onder activiteit 3B1.

4I Interprovinciale projecten

Op landelijk niveau wordt een aantal projecten uitgevoerd, waarbij een gezamenlijke aanpak de voorkeur heeft (goedkoper en inhoudelijk beter omdat het gebaseerd is op de kennis en ervaring van meer be-

trokkenen). De provincies hebben afgesproken om 3% van het budget te reserveren voor IPO-projecten en levert bij dragen aan de volgende projecten:

1. *Kennis- en informatiemanagement: het opzetten van een netwerk, database, website en platform voor de uitwisseling van kennis en informatie.*
2. *Scholing: regie op scholing via scholingsmodules*
3. *Implementatie van het verbeterprogramma voor de uitvoering van het Besluit Risico's Zware Ongevallen.*
4. *Beschrijving "stand der veiligheidstechniek" bij veel voorkomende installaties.*

De provincie Zeeland speelt bij de eerste vier van deze projecten een rol als deelnemer (1, 2, 3) of trekker (4).

4J Toepassen Mal groepsrisico

De Mal groepsrisico is ontwikkeld door een samenwerkingsverband van een groot aantal partijen, waaronder DHV, DCMR, RIVM en verschillende afgevaardigden van provincies en veiligheidsregio's. De Mal Groepsrisico is in 2010 operationeel in de vorm van een digitaal instrument. Het belicht talloze aspecten die een rol spelen bij de wettelijke plicht om het groepsrisico inzichtelijk te verantwoorden. De Mal Groepsrisico geeft het groepsrisico weer in relatie tot de beschikbare hulpverleningscapaciteit. Daarnaast wordt de effectiviteit van maatregelen inzichtelijk gemaakt en worden de kosten versus de baten met de Mal Groepsrisico geanalyseerd. Daarbij geeft de Mal groepsrisico aan welke maatregelen genomen kunnen worden om het risico te beperken.

In 2010 zullen er financiële middelen beschikbaar gesteld worden om de toepassing en de mogelijkheden van de Mal Groepsrisico verder te onderzoeken in een aantal Zeeuwse pilotprojecten.

4K Applicatie Risicokaart: Externe Risico-Inventarisatie & Evaluatie

In 2009 is het project "eigen veiligheid, goed geregeld" van start gegaan. In de eerste fase van dit project zijn een zestal willekeurige bedrijven / instellingen (kinderopvang, hotel, etc.) in Zeeland bezocht met de vraag of in de BHV-plannen ook rekening is gehouden met de externe risico's, zoals ongevallen met spoor, overstromingen, gaswolk, etc.

In alle gevallen zijn deze externe risico's niet meegenomen. In eerste instantie zijn deze bedrijven en instellingen van mening dat dit een taak is van de overheid. Na confrontatie met de externe risico's werd de aandacht en de behoefte naar meer informatie (met name maatregelen en voorbereidingen) groter bij de bedrijven en instellingen.

Naar aanleiding van de resultaten uit de inmiddels afgeronde pilot van het project 'Eigen Veiligheid Goed Geregeld' is door de coördinatiegroep EV beslo-

ten een nieuw project op te starten. Dit nieuw op te starten project, in samenwerking met BZK worden uitgevoerd. Het nieuwe project heeft betrekking hebben op het creëren van een applicatie op de risicokaart waarmee op een eenvoudige wijze van gebouwen een Externe Risico inventarisatie kan worden verkregen welke in de BHV-plannen is te verwerken. Uit de pilot is namelijk gebleken dat kwetsbare objecten in de nabijheid van externe Risico's zich niet bewust zijn van deze risico's en geen kennis hebben over de te nemen (voorzorgs)maatregelen m.b.t. deze risico's. Met een dergelijke applicatie op de risicokaart wordt getracht hier verbetering in te verkrijgen.

Als het ministerie van BZK bereid is om aan zo'n project bij te dragen, zal in 2010 dit project uitgevoerd worden.

5 Kosten & verdeling middelen

5.1 Verdeling van middelen

Uitgangspunten bij de verdeelsleutel

De programmastructuur is erop gebaseerd dat alle partijen die een rol hebben in de uitvoering van het EV-beleid deelnemen. Alle partijen voeren in ieder geval de wettelijke taken uit en nemen, deels facultatief, deel aan gezamenlijke projecten. Volgens deze insteek zijn de middelen verdeeld over de partijen enerzijds en de activiteiten/projecten anderzijds.

In 2008 is de organisatiestructuur van de Veiligheidsregio meer uitgekristalliseerd en is gestart met het opstellen van 'EV-adviezen' vanuit de Veiligheidsregio. De formatie bij de Veiligheidsregio voor EV is 2 fte.

De verdeelsleutel is in 2006 vastgesteld en op basis daarvan is een subsidiebeschikking voor de gehele programmaperiode vastgesteld. Daarom zal ook voor 2010 de verdeling niet worden gewijzigd.

Besteding van de middelen

Uitgangspunten

Aan de besteding van de middelen liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- meer nadruk op uitvoering
- uitvoering door eigen personeel; □□
- toegroeien naar structurele taakuitvoering.

Deze uitgangspunten worden hieronder kort uitgewerkt. Tabel 3 geeft de besteding van de middelen voor 2010 weer.

Meer nadruk op uitvoering

In de resterende programmaperiode zal de nadruk steeds meer komen te liggen op de uitvoering: vergunningverlening, handhaving, ruimtelijke ordening en communicatie. Ter indicatie zijn de middelen als volgt verdeeld over de clusters:

- cluster 1: inventarisatie (10%)
- cluster 2: beleid en communicatie (10%)
- cluster 3: uitvoering:
 - vergunningverlening en handhaving (30%)
 - EV integreren in bestemmingsplannen en saneringsprogramma's (40%)
- algemene werkzaamheden, zoals projectleiding en scholing (10%).

Uiteraard is een gemeente vrij om hier eigen accenten in aan te brengen, zolang voldaan wordt aan de afgesproken activiteiten en producten.

Percentage eigen uren

De structurele uitvoering van EV-taken door structurele capaciteit moet tot uitdrukking worden gebracht door het programmagedeelte dat gerealiseerd wordt met eigen personeel van provincies, gemeenten en hun uitvoerende diensten.

In 2005 is al 79% van de werkzaamheden met eigen uren ingevuld. Het gaat hierbij zowel om structurele werkzaamheden als om projectmatige werkzaamheden. De verwachting is dat het percentage eigen personeel tot in 2010 zal blijven voldoen aan de VROM-eis van minimaal 75%.

Structureel en projectmatig

Bij het implementeren van beleid past dat het aandeel projectmatig afneemt en het aandeel structureel toeneemt.

Het Zeeuwse programma voorziet hierin. Om dit inzichtelijk te maken is per activiteit aangegeven of het een structurele of projectmatige activiteit betreft. Een samenvattende tabel is opgenomen in hoofdstuk 0.2.

Anders ligt dit bij de cluster 4 Gezamenlijke projecten. Vooralsnog is er voor gekozen om jaarlijks een aantal gezamenlijke projecten te definiëren. Op deze manier kan een grote meerwaarde voor alle partijen worden behaald.

De keuze om welke projecten het gaat wordt jaarlijks, bij de voorbereiding van het nieuwe programma, gemaakt.

PF 3

Het ministerie van VROM geeft aan dat na 2010 de verdeling van de middelen voor de intensivering van de externe veiligheidstaken tot en met 2014 plaats zal vinden via een derde regeling voor programmafinanciering. Daarna zullen de middelen toegevoegd worden aan het provincie- en gemeentefonds. Voor het nieuwe programma zal minder geld beschikbaar komen voor Zeeland. Een andere verdeelsleutel voor de provincies leidt tot een verlaging van het Zeeuwse budget met € 185.000, tot een totaal bedrag van € 904.000.

Tabel 2: Verdeelsleutel (ongewijzigd ten opzichte van Meerjarenprogramma 2005)

	Toelichting	Totaal	Borsele	Goes	Hulst	Kapelle	Middelburg	Noord-Beveland	Reimerswaal	Schouwen-Duiveland	Sluis	Terneuzen	Tholen	Veere	Vlissingen	Provincie
Totaalbudget programmafinanciering	per jaar	1.091.000														
Vast bedrag per gemeente		210.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Aantal BRZO-bedrijven	weegfactor:	40%	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	22
Aantal LPG-tankstations	weegfactor:	20%	1	4	5	0	4	1	5	8	6	13	3	3	6	1
Aantal opslag/ammoniakininstallaties	weegfactor:	25%	7	9	0	2	1	2	3	2	10	5	4	3	2	2
Aantal propaantanks (>5m3)	weegfactor:	5%	28	12	8	1	2	10	10	38	26	7	10	12	3	11
Aantal "overig"	weegfactor:	10%	2	4	0	1	13	1	14	0	3	9	1	3	7	9
Verdeelsleutel o.b.v. inrichtingen *)	totaal:	51	4	4	1	1	2	1	4	4	5	6	2	2	4	11
Verdeelsleutel voor vervoerproblematiek (weg, water, spoor, buisleidingen)	aantal punten:	30	4	4	1	1	4	0	1	1	1	4	1	0	4	4
	toelichting:		leidingen, water, weg, spoor	m.n. spoor (GR-knelpunt)	buis-leidingen, water	leidingen, spoor, weg, water (klein-schalig)	m.n. spoor (in verstedelijkt gebied)	-	leidingen, spoor, weg, water	weg	water	leidingen, water, weg, spoor	-	spoor, water (in verstedelijkt gebied)	leidingen, water, weg, spoor	
Verdeelsleutel, totaal (waarbij inrichtingen en transport even zwaar meewegen)	totaal:	103	11	11	3	2	9	1	5	6	7	12	4	2	11	18
Verdeelsleutel, gecorrigeerd	aantal punten:	102	11	11	3	2	11	1	5	6	5	12	4	2	11	18
	toelichting:						vanwege compacte stad-problematiek				vanwege grote aantal (kleine, niet vp) propaantanks					
Variabel bedrag o.b.v verdeelsleutel:		363.270	38.294	38.649	11.036	8.377	38.991	4.608	19.011	20.252	17.723	43.789	13.871	7.976	37.585	63.107
Totaal		573.270	53.294	53.649	26.036	23.377	53.991	19.608	34.011	35.252	32.723	58.789	28.871	22.976	52.585	78.107

*) De verdeelsleutel is na 2006 niet meer aangepast aan gewijzigde aantallen bedrijven per categorie.

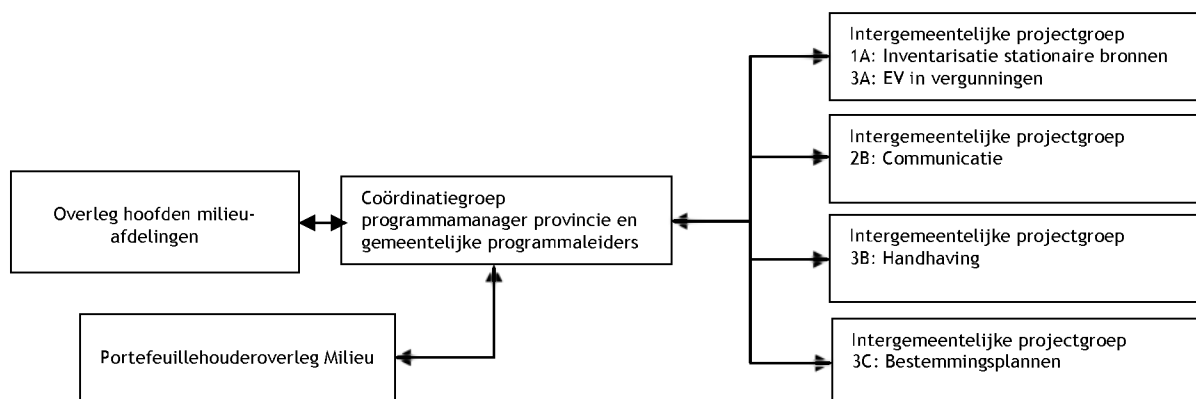
Tabel 3: Besteding middelen in 2010

	Toelichting	Totaal	Borsele	Goes	Hulst	Kapelle	Middelburg	Noord-Beveland	Reimerswaal	Schouwen-Duiveland	Sluis	Terneuzen	Tholen	Veere	Vlissingen	Provincie	Veiligheidsregio Zeeland	Gez. projecten & programma-management
Project (indicatieve verdeling over clusters)																		
Cluster 1: Inventarisatie																		
1A Actualiseren inventarisatie inrichtingen	10%	57.327	5.329	5.365	2.604	2.338	5.399	1.961	3.401	3.525	3.272	5.879	2.887	2.298	5.259	7.811		
1B Risicoinventarisatie transport & beheer		20.000														20.000		
Cluster 2: Beleidsontwikkeling & communicatie																		
2A Uitwerken EV-beleid		10.000														10.000		
2B Communicatie	10%	57.327	5.329	5.365	2.604	2.338	5.399	1.961	3.401	3.525	3.272	5.879	2.887	2.298	5.259	7.811		
Cluster 3: Uitvoering																		
3A Vergunningverlening, 3B Handhaving	30%	171.981	15.988	16.095	7.811	7.013	16.197	5.882	10.203	10.576	9.817	17.637	8.661	6.893	15.776	23.432		
3B2 Handhaven PMV-buisleidingen																10.000		
3B3 BRZO 1999		10.000																
3B4 Registratie en analyse van incidenten		20.000														20.000		
3C EV integreren in bestemmingsplannen	40%	229.308	21.318	21.460	10.414	9.351	21.597	7.843	13.605	14.101	13.089	23.515	11.549	9.190	21.034	31.243		
3E Advisering door Veiligheidsregio Zeeland	1,7ft	140.000															140.000	
Cluster 4: Gezamenlijke projecten (facultatief)																		
4B 1 Invullen helpdesk/kenniscentrum 2 Onderzoek kenniscentrum 3 Kennisoverdrachtsbijeenkomsten 4 Maatlat Externe Veiligheid 5 Wat na 2010?		50.000																50.000
4C Communicatie		20.000																20.000
4D Risicoportaal (pilot)		25.000																25.000
4E Studies brongericht beleid		30.000																30.000
4F2 Veiligh.ond. transp Westerschelde regio		20.000																20.000
4G Westerschelde, afweging GR		10.000																10.000
4H Gezamenlijke handhavingsactiviteiten		20.000																20.000
4J Mal Groepsrisico		20.000																20.000
4K Applicatie Risicokaart: Externe Risico-Inventarisatie & Evaluatie		15.000																15.000
Algemene werkzaamheden (projectmanagement, scholing, ...)	10%	57.327	5.329	5.365	2.604	2.338	5.399	1.961	3.401	3.525	3.272	5.879	2.887	2.298	5.259	7.811		
Programmamanagement (locaal en landelijk)		75.000																75.000
Bijdrage aan IPO-projecten (3%) [project 4I]		32.730																32.730
Totaal		1.091.000	53.294	53.649	26.036	23.377	53.991	19.608	34.011	35.252	32.723	58.789	28.871	22.976	52.585	138.107	140.000	317.730

6 Organisatorische aspecten

De structuur in hoofdlijnen

De aangepaste organisatiestructuur is in het schema weergegeven:



Taken en verantwoordelijkheden

Portefeuillehouderoverleg Milieu

Het portefeuillehouderoverleg Milieu draagt zorg voor de bestuurlijke terugkoppeling en eventuele bijsturing van projecten.

Indien daarvoor aanleiding is wordt aangesloten bij de reguliere vergaderingen om het uitvoeringsprogramma Externe veiligheid te agenderen.

Coördinatiegroep

In de Coördinatiegroep worden de voortgang en algemene problemen besproken. Het ambtelijk management fungeert als aanspreekpunt.

De taken van de Coördinatiegroep zijn:

- het bespreken van actualiteiten (bv algemene problemen of richtlijnen vanuit VROM);
- het beoordelen en fiatteren van gezamenlijke projecten;
- het monitoren van de voortgang van de uitvoering van het meerjarenprogramma. De provinciale programmamanager levert hiervoor informatie over provinciale projecten, de gemeentelijke programmaleiders over gemeentelijke projecten;
- het vaststellen van de voortgangsrapportages
- het voorbereiden van agendapunten voor het overleg van hoofden van milieuafdelingen en het overleg van de portefeuillehouders milieu;
- het voorbereiden van communicatieactiviteiten (nieuwsbrief, website, etc.).

Voorzitter: Provinciale programmamanager

Leden: Gemeentelijke programmaleiders

Agendaleden: Projectleiders (provincie/gemeenten)

Vergaderfrequentie: variërend van tien keer per jaar tot één keer per kwartaal (minimaal).

Intergemeentelijke Projectgroepen

Voor afstemming en kennisuitwisseling op projectniveau tussen provincie en gemeenten en de gemeenten onderling, worden intergemeentelijke projectgroepen in het leven geroepen. De provincie neemt hiervoor het initiatief. Gemeenten kunnen deelnemen als actief lid of als agendalid. Intergemeentelijke projectgroepen functioneren voor de projecten 1A /3A Inrichtingeninformatiebeheer en vergunningen, 2B Communicatie, 3B Handhaving en 3C Bestemmingplannen. Voor andere projecten zal dit op ad hoc basis gebeuren.

Programmamanager

Het programmamanagement berust bij de provincie. De programmamanager heeft, in samenwerking met secretariële ondersteuning, de volgende taken:

- het opstellen van voortgangsrapportages (te bespreken in de coördinatiegroep) ten behoeve van het overleg van portefeuillehouders Milieu;
- idem ten behoeve van het provinciale managementoverleg en het College van GS;
- het opstellen van monitoringrapportages ten behoeve van VROM;
- het opstellen en indienen bij VROM van een eindverslag met accountantsverklaring alsmede het verzorgen van de eindafrekening;
- het voorzitten van de vergaderingen van de Coördinatiegroep;
- het verzorgen van landelijke informatie, met name over beleidsuitgangspunten, financiële afspraken met VROM en de interprovinciale projecten van het uitvoeringsprogramma;
- het verzorgen van communicatieactiviteiten (opstellen nieuwsbrief, website, etc.);

- het toetsen van de gemeentelijke en provinciale projectplannen op consistentie met Risico's InZicht en het adviseren van de gemeenten respectievelijk het provinciale managementoverleg ter zake.

Verder biedt de programmamanager -indien gewenst- de gemeenten gedurende de gehele uitvoeringsperiode ondersteuning in de vorm van advies en begeleiding. Dit kan mede gebeuren door het organiseren van periodieke themagerichte bijeenkomsten over praktijkvraagstukken.

Gemeentelijke programmaleiders

Iedere gemeente wijst een programmaleider aan. De gemeentelijke programmaleider heeft de volgende taken:

- het aanleveren van gegevens over de voortgang van de gemeentelijke projecten (volgens een monitoringsformat dat door de provincie wordt aangeleverd);
- het deelnemen aan de Coördinatiegroep;
- het opstellen en indienen van een eindverslag met accountantsverklaring. Dit gebeurt op basis van een standaardrapportage c.q. controleprotocol van het ministerie van VROM.

Gemeentelijke en provinciale projectleiders

De projectleider is verantwoordelijk voor het opstellen van het projectplan. Hij houdt daarbij rekening met de afspraken in het Meerjarenprogramma en het advies dat de provinciale programmamanager heeft gegeven. De projectleider draagt vervolgens zorg voor het uitvoeren van het projectplan. Hij draagt er zorg voor dat aan de afspraken met betrekking tot kwaliteit, kosten en doorlooptijd wordt voldaan.

De provinciale projectleiders geven de provinciale programmamanager periodiek inzicht in de voortgang en kwaliteit van de werkzaamheden conform de aan-geleverde monitoringsformat.

De gemeentelijke projectleiders doen dat via de gemeentelijke programmaleider aan de coördinatiegroep.

Uitvoering

De gemeente is verantwoordelijk voor de voortgang, kwaliteit en kostenbeheersing bij gemeentelijke projecten. Hetzelfde geldt voor de Veiligheidsregio Zeeland voor project 3E en de provincie bij provinciale en gezamenlijke projecten. Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk werkzaamheden worden uitgevoerd door (extra aan te nemen) gemeentelijke/provinciale ambtenaren en zo min mogelijk door adviesbureaus. Het

doel is immers een blijvende verbetering, een verhoogde samenwerking en het opbouwen van kennis en ervaring.

Monitoring en verantwoording

De provincie is verantwoordelijk voor de rapportage aan VROM over de voortgang en het eindresultaat. Daartoe worden halfjaarlijks monitoringrapportages gemaakt en aan het eind van het programma een eindverslag. Na afloop van het programma wordt ook een accountantsverklaring over de besteding van de middelen verstrekt.

Het programmamanagement verwerkt de monitorrapportages tot een jaarverslag en laat dit vaststellen door het college van GS. Daarna wordt dit verslag verstuurd naar het ministerie, de gemeentebesturen en de provinciale Statencommissie Ruimte, Ecologie en Water.

Met de halfjaarlijkse monitorrapportages geven de gemeentelijke en provinciale projectleiders de provinciale programmamanager inzicht in de voortgang en kwaliteit van de werkzaamheden. Deze monitor is in de Coördinatiegroep vastgesteld.

De monitor is in 2008 aangepast, om meer inzicht te geven in de kwantitatieve prestaties met betrekking tot voor de externe veiligheid relevante bedrijven en RO-situaties.

De provincie behoudt zich het recht voor tot kortingen bij onvoldoende voortgang of onvoldoende kwaliteit.

Communicatie

In de beginperiode van het uitvoeringsprogramma heeft de provincie - in samenwerking met het project Zeeuwse Risicokaart periodiek nieuwsbrieven uitgebracht (ongeveer om de twee maanden). Begin 2006 heeft de provincie besloten om voor de directie RMW alle aparte nieuwsbrieven te bundelen in één maandelijkse nieuwsbrief "Tijdingen". Ontwikkelingen zullen daarin gemeld worden.

De producten en (voortgangs)verslagen van Risico's InZicht worden geplaatst op de provinciale website: <http://www.provincie.zeeland.nl/veiligheid/riscosinzicht> daarnaast zijn deze producten op de website www.relevant.nl geplaatst.

De voortgangsverslagen worden aangeboden aan het managementoverleg en aan het college van Gedeputeerde Staten. De jaarverslagen worden ook ter kennisname aangeboden aan de commissie Ruimte, Ecologie en Water.

Bijlage 1: Afkortingen

AI	Arbeidsinspectie
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
EV	Externe veiligheid
GR	Groepsrisico
IOP	Integraal Omgevingsplan
IPO	Interprovinciaal overleg
IvW	Inspectiedienst Verkeer en Waterstaat
PCC	Provinciaal coördinatiecentrum
PGS	Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen
PR	Plaatsgebonden risico
REVI	Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen
RNVGS	Risico Normering Vervoer Gevaarlijke Stoffen
RO	Ruimtelijke Ordening
ROME	Integraal Gebiedsgericht project in de Kanaalzone Gent Terneuzen met Ruimtelijke Ordening, Milieu en Economie
RRGS	Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen
RWS	Rijkswaterstaat
V&W	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VROM-I	Inspectiedienst van het ministerie van VROM
Wm	Wet milieubeheer
Wro	Wet ruimtelijke ordening

Colofon

Programma Externe Veiligheid
2010

Uitgave: Provincie Zeeland, directie Ruimte, Milieu en Water, 2009
Programmamanager: Ries Zweistra
Met medewerking van alle Zeeuwse gemeenten en de Veiligheidsregio
Zeeland.